

2960

4176

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU ZARZĄDZAJĄCEGO

CZYTELNIĄ AKADEMICKĄ

w KRAKOWIE.

w półroczu letniem 1871 r.

Pora wiosenna i pora letnia oddziaływają w ogóle niekorzystnie na wszystkie stowarzyszenia i nie sprzyjają liczniejszym zebraniom. Najlepszym tego przykładem nasza Czytelnia. Co rok bowiem powtarza się ten fakt, że półrocze letnie nie może się nigdy pochlubić tak licznym udziałem członków, jak półrocze zimowe, do czego oprócz powyższych ogólnych powodów przyczynia się wiele, odnośnie do naszej instytucji, częsta przerwa w wykładach uniwersyteckich a następnie roczne ferye.

Skutkiem tego najbliższym jest mały zasób sił tak pod względem materialnym jakoteż intelektualnym, którym Wydział może rozrządzać.

Z tém większém przeto zadowoleniem zaznaczamy, że, pominąwszy ową ujemną stronę, której usunięcie nie leżało w naszej mocy, obecny stan Czytelni wcale jest pomyślnym, a nawet w niektórych kierunkach, jak się to

niżej wykaże, pomyślniejszym, niż w zeszłym zimowym półroczu.

Jestto objaw, którym się można poszczycić, bo objaw rozwoju i postępu, polegającego na tém, by instytucya nasza coraz dokładniej odpowiadać mogła właściwemu zadaniu swemu, by się rzeczywiście stała ogniskiem życia koleżeńskiego i ruchu umysłowego młodzieży akademickiej w Krakowie.

Podpisany Wydział bowiem, ograniczony, jak już wspomniano, szczupłymi zasobami, potrafił nie tylko utrzymać Czytelnię na stanowisku, jakie też w powolnym swym rozwoju zajęła, ale nadto podniósł ją przez wzbogacenie biblioteki i powiększenie liczby czasopism.

Obok odczytów i nawiązujących się do nich wzajemnych uwag i krytyk, które w skutek istotnej niemożebności zebrania większego grona słuchaczy, nader szczupłą liczbą w tém półroczu ograniczyć się musiały, najwięcej bezsprzecznie do wzniecenia ruchu umysłowego przyczynić się zdoła bogato uposażona biblioteka; Wydział tedy postarał się o nabycie znacznej ilości dzieł i to przeważnie treści powieściowej, w czém dotąd wielki się brak okazywał.

Pobieżny rzut oka na poniższy szczegółowy spis dzienników wykazuje, iż liczba takowych doszła obecnie do wysokości dotąd niepraktykowanej. Bo, gdy w zeszłym zimowym półroczu, które zaliczyć trzeba do najświeższych, było czasopism rozmaitej treści 56, to w obecném półroczu letniém, pomimo, iż z początkiem tegoż z powyższej liczby ubyło 13 czasopism, liczba ta nie tylko wypełnioną, ale i przewyższoną została.

W tém miejscu widzimy się spowodowani, złożyć najszczerze podziękowania szanownym redakcyom, które bądź bezpłatnie, bądź za zniżoną cenę dzienników swych udzielały, niemniej i szanownym dawcom, którzy bibliotekę naszą darami swemi zwiększyli.

W ogólnym tym poglądzie na obecny stan Czytelni, musimy także uczynić wzmiankę o stanie kassy. Jak świadczy zestawienie dochodów i wydatków, pozostawiliśmy, po spłaceniu nawet długu przejętego od poprzedniego Wydziału, pewną nadwyżkę w gotówce choć nie zbyt wielką, lecz za to nieobciążoną żadnymi długami.

Ustępując dzisiaj z powierzonego nam urzędu, czujemy się w obowiązku złożyć najprzód W. Kuratorowi P. Profes. Dr Franciszkowi Michałowi Karlińskiemu serdeczne dzięki za dobre chęci i zajęcie się naszą instytucją, a następnie Wam szanowni koledzy, którzyście pomimo niesprzyjającej pory i przez ubiegłe półrocze byli Członkami Czytelni, a tém samém przyczynili się do utrzymania téjże, jak niemniej i Wam, którzyście nam chętnie i gorliwie zwłaszcza podczas feryj dopomagali w pełnieniu naszych obowiązków, a zarazem upraszamy Was o pobłażanie, jeżeliśmy w czem, mimo najlepszych i najszczerzych chęci zaufaniu w nas położonemu w zupełności nie odpowiedzieli.

W końcu zwracamy się jeszcze do Was koledzy nowo przybyli, witając a równocześnie i żegnając Was z prośbą, byście wytrwali w swych dobrych chęciach i nie przestawali aż do ukończenia studjów być członkami téj tak zbawiennéj i prawie nieodzownéj instytucji naszej. Zgromadzajmy się tu często i licznie, bo biorąc udział w rozprawach nad kwestyami żywo nas obchodzącemi i do zakresu naszej działalności należącemi, spowodujemy zbliżenie się uczniów wszystkich wydziałów naszej wszechnicy; wyświecimy i ustalimy nasze przekonania, a zadzierzgnięte tu węzły koleżeństwa będą zadatkiem przyjaźni, która nas wtedy połączy, gdy, opuściwszy akademię, staniemy w gronie obywateli, powołani do pracy nad dobrem i pomyślnością kraju naszego.

Czytelnia liczyła w ubiegłym półroczu członków 74; przyjęto 3 bezpłatnie.

I. Zestawienie odczytów mianych w półroczu letniem 1871 r.

Stosunkowo do innych letnich półroczy nie była wprawdzie ilość odczytów mianych w ubiegłym półroczu mniejszą; nie była ona jednak taką, jakiejby sobie, uwzględniając ich cel i znaczenie życzyć należało. Samo półrocze bowiem szczupły zakres czasu obejmowało, tak, iż nawet kilka odczytów właśnie dla braku czasu do skutku nie przyszło. Odczytów wszystkich było 6, mianowicie:

1. „O istocie i znaczeniu konstytucyi 3 maja“, kol. Józef Dobrowolski.
2. „Kilka słów o socjalizmie i komunizmie“, kol. Karol Merwart.
3. „Dlaczego filologia klasyczna u nas tak nisko stoi“, kol. Karol Merwart.
4. „Czasy poszekspirowskie“ kol. Józ. Dobrowolski.
5. „Dzień w Cieszynie“ (Zgromadzenie narodowe w Ropicy, dnia 31 lipca 1871.), kol. Michał Żmigrodzki.
6. „Skarbiec koronny“, kol. Franciszek Martynowski. Praca konkursowa, uwieńczona nagrodą.

II. Biblioteka.

1. *Od zarządu przeszłego półrocza odebraliśmy:*

a) dzieł	1047
tomów	1660
b) nie wyszczególnionych w sprawozdaniu poprzedniego półrocza.	
dzieł	31
tomów	40

2. *W letniem półroczu przybyło:*

a) z darów KK. Abłamowicza, Bieńczyńskiego, Jakubowskiego, Raczyńskiego, Wilczyńskiego i Witkowskiego.	
dzieł	24
tomów	35
b) z zakupna:	
dzieł	91
tomów	143

Przybyło zatem w ubiegłym półroczu w ogóle . . . 115 dzieł 178 tomów.

Obecnie posiada Biblioteka czyteln 1191 dzieł 1878 tomów.

III. Czasopisma.

Czasopisma żadnym nie oznaczone znakiem, otrzymujemy bezpłatnie -- oznaczone znakiem *) po niższej cenie lub za opłatą przesyłki pocztowej, **) po całkowitej.

A. Czasopisma polityczne.

1) Kraj.	11) Osnowa.
2) Czas.	12) Tagespresse.
3) Gazeta narodowa *).	13) Politische Frauen-Zeitung
4) Gazeta lwowska.	14) Reform.
5) Dziennik polski.	15) Neue freie Presse.
6) Unia, do sierpnia.	16) Wanderer *).
7) Dziennik poznański *).	17) Osten, dwa egzemplarze.
8) Gazeta polska.	18) Independance Belgewda-
9) Gazeta warszawska.	rze od szanownej Resur-
10) Gwiazdka cieszyńska **).	sy mieszczańskiej.

B. Czasopisma beletrystyczne.

1) Przegląd polski.	12) Kronika rodzinna.
2) Strzecha *).	13) Gazeta literacka.
3) Przyjaciół domowy *).	14) Über Land und Meer, w
4) Tygodnik ilustrowany **)	darze od kol. Karola
5) Kłosa.	Merwarta.
6) Opiekun domowy.	15) Włościanin.
7) Przegląd tygodniowy.	16) Zagroda.
8) Wędrowiec.	17) Sonntags-Blatt, dodatek
9) Tydzień, do lipca *).	do Osten.
10) Sobótka. *)	18) Lese-Gabinet do Wiener
11) Tygodnik wielkopolski.	Punsch.

C. Czasopisma naukowe.

1) Gazeta lekarska wraz z biblioteką umiejętności lekarskich.	3) Przegląd lekarski.
2) Klinika.	4) Przewodnik ekonomiczny lekarskich.
	5) Ekonomista.
	6) Merkury, dodatek tygo-

- dniowy do Ekonomisty. 10) Gerichtszeitung *).
 7) Korespondent tygodnio-11) Gerichtshalle.
 wy, do Gazety warszaw.12) Przyrodnik **).
 8) Politechnisches Zentral-13) Bibliothekstenograficzna.
 blatt **). 14) Wiadomości z dziedziny
 9) Prawnik **). stenografii.

D. Czasopisma humorystyczne.

- 1) Djabeł. 7) Floh **).
 2) Szczutek. 8) Bombe.
 3) Kurjer Świąteczny. 9) Figaro *).
 4) Kolce — Ostroga — Kosa. 10) Wiener-Punsch.
 5) Coś **). 11) Zeitgeist *).
 6) Chochlik.

Czytelnia posiadała w ubiegłym półroczu:

Czasopism politycznych	18
„ belletrystycznych	18
„ naukowych	14
„ humorystycznych	11

Razem . . 61

IV. Stan kassy.

A. Dochody.

1. Pozostało z ubiegłego półrocza	złr.	44	c.	92
2. Członkowie Czytelni wnieśli	„	103	„	75
3. Dochód z książek rozsprzedanych na
rzeczą Czytelni	„	44	„	1
4. Dar akademika, który nie chce być
wymienionym	„	30	„	—
5. Ze składki członków Wydziału na za-
kupienie książek do biblioteki	„	5	„	20
6. Ze składki członków Wydziału na za-
wiązanie funduszu żelaznego	„	5	„	—
7. Dochody nadzwyczajne	„	111	„	—

Razem złr. 344 c. 62

B. Wydatki.

1. Opłata mieszkania.....	złr.	124	c.	—
2. Czasopisma	"	57	"	68
3. Druki	"	14	"	—
4. Usługa	"	21	"	—
5. Na zakupno książek do biblioteki...	"	53	"	—
6. Dług z przeszłego półrocza za pomie- szkanie	"	27	"	—
7. Wydatki kancelaryjne	"	3	"	37
8. Wydatki gospodarcze	"	9	"	55
9. Światło	"	4	"	50
10. Należytość p. Friedleinowi.....	"	15	"	—

Razem złr. 324 c. 11

C. Zestawienie.

Dochody	złr.	344	c.	62
Wydatki	"	324	"	11

Pozostaje w kasie złr. 20 c. 51

Powyższa suma 20 złr. 51 c. obejmuje 5 złr. przeznaczonych na fundusz żelazny i 5 złr. ze składek dwóch poprzednich wydziałów, przeznaczonych na zakupienie popiersia Mickiewicza lub wizerunków królów Kazimierza W. i Zygmunta Augusta. Reszta gotówki w ilości 10 złr. 51 c. może być na zwykłe potrzeby Czytelni użyta.

Kraków d. 28 paźdz. 1871.

Hilary Filasiewicz
przewodniczący.

Józef Dobrowolski
sekr. tarz.

Józef Merunowicz
zastępca przewodniczącego.

Henryk Lindquist
podskarbi.

Członkowie Wydziału:

Abłamowicz Stanisław.	Merwart Karol.
Kusionowicz Józef.	Serwin Ignacy.
Laskowski Ryszard.	Witkowski Edward.
Markiewicz Dominik.	Żmigrodzki Michał.